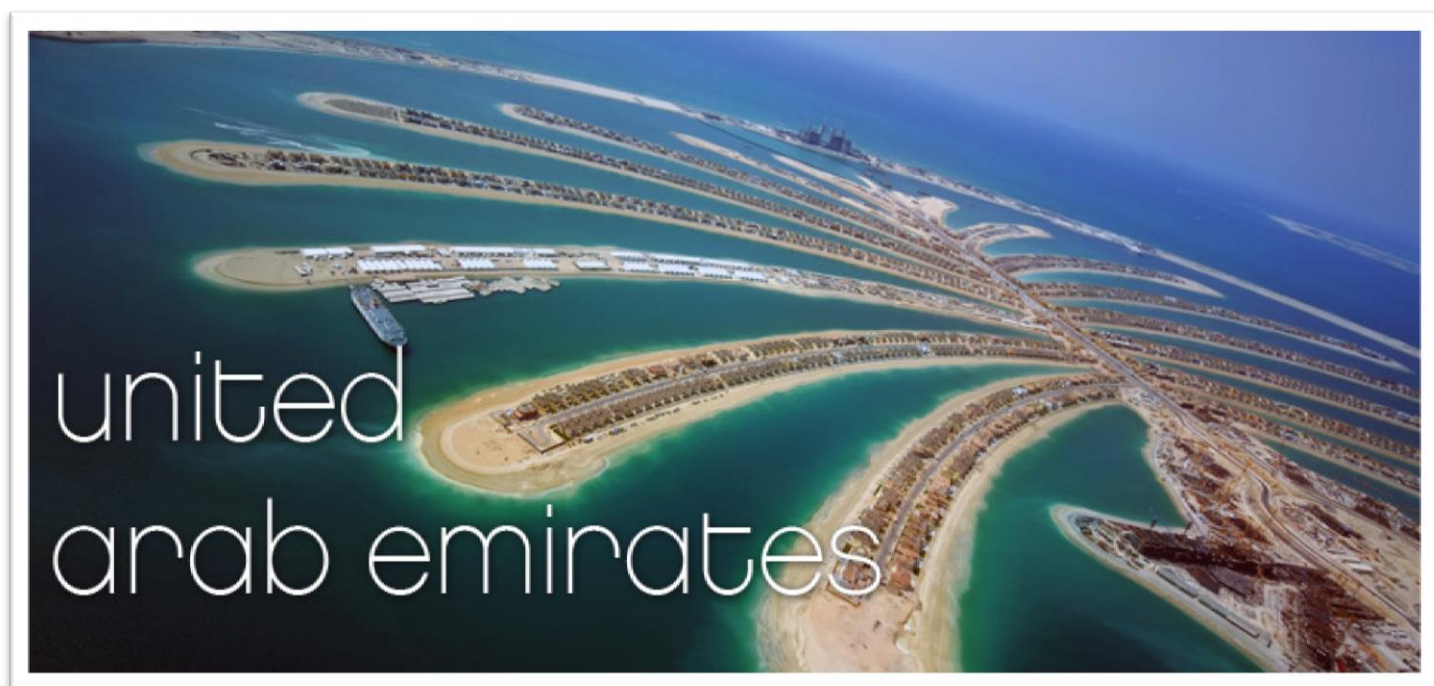

ZJEDNOCZONE EMIRATY ARABSKIE

Karolina Chrząstek

2014

Spis treści

Wstęp.....	4
I Podstawowe uwarunkowania rozwoju turystyki przyjazdowej, krajowej i wyjazdowej....	4
1. Ogólne informacje o badanym kraju.....	4
2. Atrakcje turystyczne przyciągające największą liczbę turystów.....	8
3. Infrastruktura turystyczna i komunikacyjna.....	12
4. Podstawowe determinanty konsumpcji turystycznej ludności.....	14
5. Narodowa administracja turystyczna i organizacje turystyczne.....	16
6. Inne uwarunkowania rozwoju turystyki.....	16
II Rynek recepcji turystycznej.....	16
1. Przyjazdy i główne kraje emitujące.....	16
2. Dochody z turystyki przyjazdowej.....	23
3. Analiza profili konsumenckich pochodzących z najważniejszych rynków emisyjnych	25
4. Główne obszary koncentracji zagranicznego/ przyjazdowego ruchu turystycznego..	25
III Rynek emisji turystycznej.....	26
1. Poziom aktywności turystycznej mieszkańców Zjednoczonych Emiratów Arabskich.....	26
2. Wydatki na podróż.....	28
3. Ulubione destynacje mieszkańców Zjednoczonych Emiratów Arabskich.....	32
IV Znaczenie badanego regionu dla Polski.....	33
1. Analiza przyjazdów mieszkańców Zjednoczonych Emiratów Arabskich do Polski.	33
2. WUTZ (Wskaźnik Użyteczności Turystyki Zagranicznej) dla Polski z Zjednoczonych Emiratów Arabskich	33

3. Zaangażowanie marketingowe Polski na danym rynku i zaangażowanie marketingowe danego kraju w Polsce.....	33
4. Analiza wyjazdów Polaków do Zjednoczonych Emiratów Arabskich.....	34
V Analiza SWOT Zjednoczonych Emiratów Arabskich.....	35
VI Prezentacja przykładowej oferty.....	36
Podsumowanie.....	39
Bibliografia.....	39
Spis tabel i rycin.....	40

WSTĘP

Zjednoczone Emiraty Arabskie to państwo, którego jeszcze 40 lat temu nie było na mapie świata. Swoją niezwykle dynamiczny rozwój zawdzięcza wpływom z ropy naftowej, której na tym pustynnym obszarze nie brak. Odważne wizje szejka spowodowały, że w przeciągu dwóch dekad zmienił swój kraj w lidera światowej turystyki, przyciągając turystów ogromem luksusu, bogactwa oraz cudów architektury i inżynierii.

Celem poniższej pracy jest odpowiedź na pytania: jaką rolę odgrywa rynek turystyczny Zjednoczonych Emiratów Arabskich na rynkach globalnych a jaką względem rynku polskiego? oraz określenie jakie są prognozy znaczenia rynku turystycznego ZEA na rynku światowym oraz dla Polski.

Celem praktycznym pracy jest pomoc przedsiębiorcom turystycznym poprzez dostęp do najaktualniejszych danych na temat ZEA zebranych w jednym miejscu.

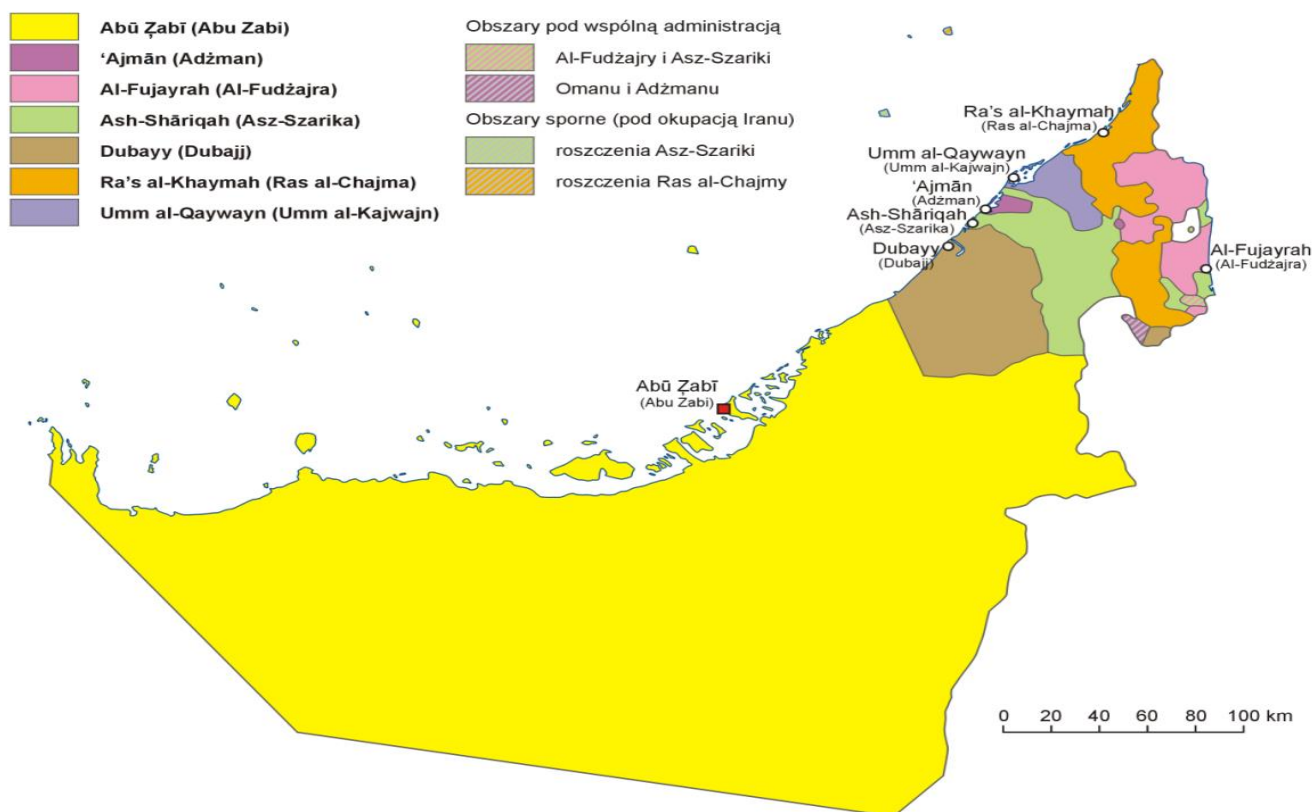
W pracy została wykorzystana metoda badawcza desk reserach oparta na analizie źródeł wtórnych.

Dane pochodzą ze źródeł internetowych takich jak: www.wikipedia.pl, www.odkryjdubaj.pl, www.emirates.com/pl oraz strony Ambasady Polskiej w Abu Zabi www.abuzabi.msz.gov.pl/pl. Niestety wciąż niewiele jest dokładnych i aktualnych informacji na temat statystyk, czy też innych branżowych tematów na polskich stronach. Przydatne okazały się anglojęzyczne strony jak: www.unwto.org, www.uaetourism.ae, www.dubai.ae, www.dubaitourism.ae

I Podstawowe uwarunkowania rozwoju turystyki przyjazdowej, krajowej i wyjazdowej

1. Ogólne informacje o danym kraju.

Zjednoczone Emiraty Arabskie – państwo arabskie położone na Bliskim Wschodzie, usytuowane nad Zatoką Perską i Omańską. Składają się z siedmiu emiratów: Abu Zabi, Dubaj, Szardża, Adżman, Umm al-Kajwajn, Ras al-Chajma i Fudżajra.

Ryc 1 Podział administracyjny ZEA

Źródło: http://pl.wikipedia.org/wiki/Plik:ZEA_pl-map.png, 4.02.2014

Stolica: Abu Dhabi (Abu Zabi)

Waluta: dirham (AED); 1 AED = 0,84 PLN

Języki urzędowe: arabski, angielski

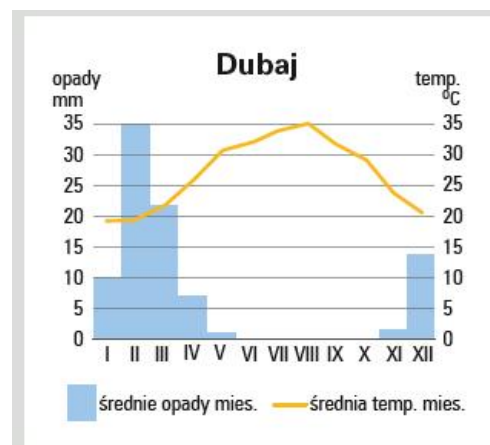
Ludność: 8 264 070

Powierzchnia: 83 600 km²

Ustrój: federacja emiratów

Klimat: „ZEA charakteryzują się gorącymi i wilgotnymi latami, trwającymi od kwietnia do października, z temperaturami dochodzącymi do 50 st. C i wilgotnością dochodzącą do 90 % oraz łagodnymi zimami (średnie temperatury 26 st. C) z minimalnym poziomem opadów deszczu i okazjonalnie występującymi burzami piaskowymi¹”.

Dlatego najlepszym czasem na odwiedzinę są miesiące od grudnia do marca, latem jest zdecydowanie za gorąco

Ryc. 2 Wykres temperatur i opadów w Dubaju w 2013r

Źródło: <http://www.national-geographic.pl/artykuly/pokaz/dubaj-totalny-zawrot-glowy/4/>, 4.02.2014

„Na topografię kraju składa się głównie pustynia i wydmy piaskowe oraz równiny piaskowo żwirowe, urozmaicone zielonymi oazami. Niewielkie uprawne tereny występują jedynie w oazach i w dolinach okresowych rzek . Na wschodnim wybrzeżu i na granicy z Omanem położone jest pasmo gór Hadżar. Najwyższym wzniesieniem kraju jest góra Yibir (1 527 m.n.p.m.), leżąca w tym paśmie.

Obszar ZEA jest wolny od szczególnych zagrożeń epidemiologicznych i chorób tropikalnych.

Nie są wymagane jakiegokolwiek szczepienia²”

Wiza, przepisy wizowe:

„Obywatele polscy, niezależnie od celu przyjazdu, podlegają obowiązkowi wizowemu. Wizy udzielane są osobom, dla których uprawniony podmiot miejscowy (tzw. sponsor) uzyska promesę w lokalnym urzędzie imigracyjnym na terenie ZEA. Może to być osoba fizyczna (obywatel ZEA lub cudzoziemiec przebywający w ZEA na podstawie wizy pobytowej z prawem do pracy), a także osoba prawna (firma zapraszająca, hotel, biuro podróży, przedstawicielstwo linii lotniczych). Kopię promesy należy mieć przy sobie w

¹ http://www.zea.pl/cms/index.php?option=com_content&task=view&id=23&Itemid=26, 4.02.2014

²

https://www.msz.gov.pl/pl/p/abuzabi_ae_a_pl/wspolpraca_dwustronna/ekon/polozenie_klimat/?printMode=true, 4.02.2014

trakcie odprawy wylotowej z Polski. Na podstawie promesy wiza umieszczana jest w paszporcie na granicznym punkcie kontroli ZEA (lotnisko, port, przejście drogowe). Obywatele RP nie potrzebują wiz tranzytowych, jeśli pozostają w strefie tranzytowej lotniska. W przypadku zatrudnienia (a w niektórych emiratach również zakupu mieszkania) otrzymuje się wizę ważną 3 lata. Szczegółowe informacje o możliwości uzyskania przez obywateli RP wiz wjazdowych do Emiratów można uzyskać w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych ZEA, w Ambasadzie ZEA w Warszawie.

Paszport ubiegającego się o wizę musi być ważny co najmniej 6 miesięcy. Władze ZEA nie stawiają przeszkód przy wjeździe osób z paszportami zawierającymi wizy wjazdowe Izraela lub ślady pobytu w tym kraju.

Uwaga: Władze ZEA nie uznają polskich paszportów tymczasowych jako dokumentów uprawniających do wjazdu do ZEA. Paszporty te honorowane są jedynie do celu tranzytu lub wyjazdu z kraju.³

Gospodarka:

„Kraj należy do szybko rozwijających się i najbogatszych państw Azji Zachodniej. Od powstania kraju przez dłuższy czas najwięcej dochodów przynosiła ropa naftowa. Jej wydobycie na szerszą skalę i eksport rozpoczęły się w Abu Zabi w 1962 r. i w roku powołania Federacji (1971) osiągnęły ok. 44,5 mln ton. Dubaj rozpoczął wydobycie ropy naftowej w 1970 r., a w 1971 wyprodukował już ok. 6,5 mln ton ropy. Obecnie ropa naftowa daje tylko ok. 18% PKB. Najważniejszym sektorem gospodarki są dziś transakcje finansowe, co jest wynikiem zliberalizowania rynku.

Ważną rolę w gospodarce kraju odgrywa turystyka. Zjednoczone Emiraty Arabskie posiadają dużą liczbę luksusowych hoteli. W kraju nie ma podatków i ceł. Za ok. 10 lat skończą się złoża ropy naftowej, jednego z podstawowych sektorów gospodarki kraju. Dlatego też coraz większe sumy pieniężne są przeznaczane na inwestycje w zakresie sportu, turystyki i bankowości. Istnieje tu wiele nowoczesnych i luksusowych hoteli, a wolny rynek sprawił, że w kraju działa wiele banków, w których posiadaczami kont jest wielu znanych ludzi na świecie. W przyszłości turystyka i bankowość mają być głównymi

---

3

https://www.msz.gov.pl/pl/p/abuzabi_ae_a_pl/wspolpraca_dwustronna/ekon/polak_w_zjednoczonych_emiratach_arabskich/, 4.02.2014

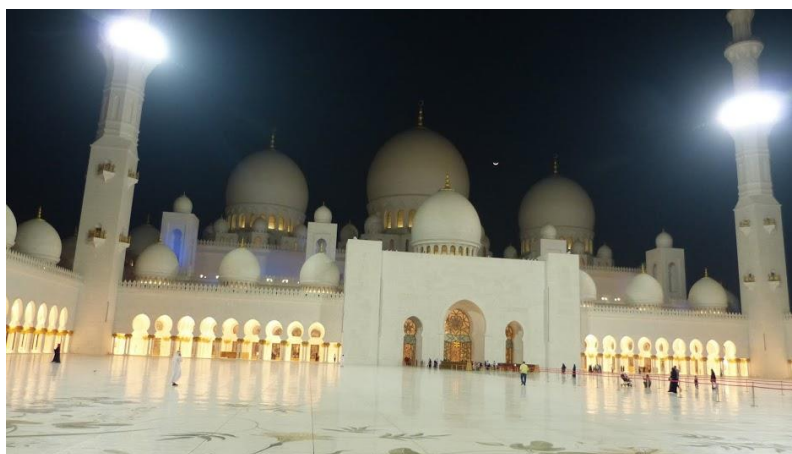
źródłami utrzymania obywateli i państwa. Wielki handel (największy port kontenerowy na świecie, w szybkim tempie rozwijająca się giełda) i banki sprawiły, że kraj stał się usługowym zapleczem Bliskiego Wschodu⁴”

2. Atrakcje turystyczne przyciągające największą liczbę turystów.

Zdecydowana większość atrakcji turystycznych w ZEA znajduje się w Dubaju oraz stolicy Abu Dhabi. Ciężko stwierdzić ilość odwiedzin tych miejsc gdyż głównie są to budynki, których oglądanie z zewnątrz jest największą atrakcją.

ABU DHABI

Wielki Meczet Sheikha Zayeda

Ryc. 3 Wielki Meczte Sheikha Zayeda

Źródło: własne

Jeden z największych meczetów na świecie, mogący pomieścić ponad 40 tys wiernych.

---

⁴ http://pl.wikipedia.org/wiki/Zjednoczone_Emiraty_Arabskie, 4.02.2014

Hotel Emirates Palace

Ryc. 4 Hotel Emirates Palace

Źródło: <http://i.ellastour.ru/u/6b/52a9ab15e7da4c636e8ff07a4a9091/-/002947.jpg>, 4.02.2014

To najbardziej luksusowy hotel na świecie. Koszt budowy wyniósł ponad 3 miliardy USD. Posiada 302 pokoje i 92 apartamenty. Cena za nocleg waha się od 880zł do nawet 25 140zł.

Ferrari World

Ryc. 5 Ferrari World

Źródło: <http://news.searchcheapflights.co.uk/wp-content/uploads/2013/01/Ferrari-World-Abu-Dhabi.jpg>, 4.02.2014

To gigantyczny park rozrywki poświęcony marce słynnych samochodów wyścigowych. To tu znajduje się najszybsza na świecie kolejka górska – Formula Rossa. Przyspiesza od 0 do 100 km/h w czasie ledwie 2 sekund i może pędzić z prędkością 240 km/h.

DUBAJ

Wieżowiec Burdż Chalifa

Ryc. 6 Burdż Kalifa

Źródło: własne

To najwyższy budynek na świecie. Wieżowiec ma 829 metrów, w tym 163 piętra użytkowe.

Burj Al Arab:

Ryc. 7 Burj Al Arab

Źródło: <http://www.estylista.com/wp-content/uploads/2013/06/bigstock-Dubai-Uae-Burj-Al-Arab-From-41307127.jpg>, 4.02.2014

To ekskluzywny hotel położony na jednej z dubajskich sztucznych wysp - Palm Dżumeirah. Jest to czwarty najwyższy hotel na świecie, kształtem przypomina rozpięty żagiel. Znajduje się tu ponad 200 apartamentów, kilka restauracji, klub fitness, dwa baseny, solarium, studio masażu i hydroterapii, jacuzzi, akwarium oraz muzeum i biblioteka.

Wyspy Palmowe

Ryc. 8 Wyspy Palmowe

Źródło: http://www.national-geographic.pl/fileadmin/redakcja/zdjecia/Dubaj%20wyspa%20czkot_h_18376977_opt.jpg, 4.02.2014

To zespół trzech największych sztucznych wysp na świecie. Na każdej z nich ulokowane zostały osiedla mieszkaniowe, wieżowce oraz nowoczesne hotele.

Muzeum Dubajskie

Ryc. 9 Muzeum Dubajskie

Źródło: <http://flashydubai.com/wp-content/uploads/dubai-museum.jpg>, 4.02.2013

To najprawdopodobniej najstarszy budynek w całym mieście. Zwiedzając go możemy zobaczyć jak bardzo rozwinął się Dubaj w ciągu niespełna 40 lat.

3. Infrastruktura turystyczna i komunikacyjna

Główni organizatorzy turystyki:

1. Air International UEA
2. Al Abbas Group
3. Al Badie Group
4. Al Fahim Group
5. Al Hamed Enterprises

Linie lotnicze

- „**Air Arabia** - tanie linie lotnicze powstałe w 2003 r. z siedzibą w Szardży
- **AVE.com** – linia lotnicza z siedzibą w Szardży.

- **Emirates Airline (Emirates)** – linia lotnicza mająca siedzibę w Dubaju. Jej głównym węzłem jest lotnisko w Dubaju. W okresie rozliczeniowym 2009-2010 linia przewiozła ponad 27,4mln pasażerów. Linia zatrudnia ponad 60 000 osób. Emirates należą do rządu Dubaju. Zdobyły tytuł najlepszych linii lotniczych na świecie w 2013 wg Skytrax
- **Emirates SkyCargo** - linie lotnicze cargo mające bazę w Dubaju, będące częścią pasażerskich linii Emirates.
- **Etihad Airways** - to narodowy przewoźnik Zjednoczonych Emiratów Arabskich. Linie zostały założone w 2003 roku i w zaledwie 9 lat zyskały miano najszybciej rozwijającej się linii lotniczej w historii światowego lotnictwa. Linie lotnicze Etihad obsługują ponad 1000 przelotów każdego tygodnia i zapewniają przelot aż do 84 destynacji, w 52 krajach w Europie, Azji, Ameryce Północnej, Afryce, Australii. Głównym węzłem jest port lotniczy Abu Zabi.
- **Fly Dubai** – tania linia lotnicza z siedzibą w Dubaju. Linia powstała w 2008.
- **Maximus Air Cargo** – linia lotnicza cargo z siedzibą w Abu Zabi
- **Midex Airlines** - linia lotnicza cargo z siedzibą Abu Zabi. Powstała w 2007 r. Linia lotnicza koncentruje się na regularnych przewozach cargo.”⁵

Lotniska :

- Port lotniczy Abu Zabi
- Port lotniczy Al Dhafra
- Port lotniczy Al-Ajn
- Port lotniczy Al-Minhad

---

⁵ http://pl.wikipedia.org/wiki/Kategoria:Linie_lotnicze_Zjednoczonych_Emirat%C3%B3w_Arabskich, 4.02.2014

- Port lotniczy Batin
- Port lotniczy Das
- Port lotniczy Dubaj
- Port lotniczy Dżebel Dhana
- Port lotniczy Fudżajra
- Port lotniczy Ras al-Chajma
- Port lotniczy Szardża
- Port lotniczy Umm al-Kajwajn

W ZEA zlokalizowanych jest 12 lotnisk w tym jedno z najszybciej rozwijających się lotnisk na świecie – lotnisko w Dubaju które w 2012 roku przyjęło ponad 57mln pasażerów. Specjaliści prognozują że do 2015 liczba ta urośnie do 78mln, a w 2020 nawet do 98mln. Emirates latają do 110 miejsc w 62 krajach na 6 kontynentach

„Zjednoczone Emiraty Arabskie posiadają dobrą sieć dróg i autostrad. Sieć autostrad liczy 1088 km. Dodatkowo ZEA posiada 2 porty morskie Największy port morski znajduje się w Dubaju. Dubajskie metro (kilka stacji pod ziemią reszta linii na estakadzie) jest jedyną linią kolejową w ZEA.⁶”

4. Podstawowe determinanty konsumpcji turystycznej ludności

Liczba milionerów: 4 proc.

Najbogatszy mieszkaniec: Al Ghurair, prezes Mashreqbanku, 8 mld dolarów.

Majątek powyżej 1 mln dol.: 60 tys. gospodarstw domowych.

Średnie wynagrodzenie: 48 tys. dolarów rocznie (Dubaj).

W Dubaju zarówno specjaliści jak i inżynierowie, architekci czy kadra menedżerska zarabiają od 20 do 60 tysięcy złotych miesięcznie. Górna granica praktycznie nie istnieje: dyrektorzy, ekspaci mogą zarabiać nawet po kilkaset tysięcy złotych miesięcznie. W Dubaju nie istnieje pojęcie płacy minimalnej

---

⁶ http://pl.wikipedia.org/wiki/Zjednoczone_Emiraty_Arabskie, 4.02.2014

Ok 13% pracowników w ZEA to imigranci, pochodzący najczęściej z Pakistanu, Indii, Iranu, krajów europejskich i USA, pracujących głównie jako tania siła robocza.

Tab. 1 Zjednoczone Emiraty Arabskie (Średnie zarobki lekarza dentysty w miesiącu w 2013 roku)

Wysokość zarobków	Wysokość zarobków
Maksymalna	18,0 tys. USD
Średnia	7,0 tys. USD
Minimalna	4,0 tys. USD

Źródło: <http://www.infodent24.pl/bizdentpost/zarobki-lekarzy-dentystow-czy-inni-maja-lepiej-czy-i,100320.html>, 4.02.2014

„Dentyści z reguły zarabiają mniej niż interniści, których średnie zarobki kształtują się na poziomie 10 tys. USD. Od 10 do 50 tys. zł miesięcznie zarobi tam inżynier "kontraktowy" w zależności od specjalizacji i doświadczenia⁷.”

Przykładowe ceny artykułów spożywczych:

Mleko 1 l – 5,50 aed

Bułka razowa – 0,75 aed

Płatki śniadaniowe – 22,25 aed

Jogurt naturalny – 1,75 aed

Masło – 9,75 aed

Jajka – 16,75 aed

Ser biały - 4,30 ed

Banany 1kg – 4,95 aed

Jabłka 1 kg – 9,75 aed

Coca Cola 2,25 l – 5 aed

---

⁷ <http://www.infodent24.pl/drukuj/100320.html>, 04.02.2014

5. Narodowa administracja turystyczna i organizacje turystyczne

United Arab Emirates The National Council of Tourism and Antiquities (Krajowa Rada Turystyki i Antyków Zjednoczonych Emiratów Arabskich) jest organizacją odpowiadającą za promowanie kraju poza jego granicami oraz tworzenie struktur regulujących pracę Rady w poszczególnych emiratach. W każdym emiracie istnieje departament odpowiedzialny za sektor rozwoju turystyki np. Dubai Department of Tourism and Commerce Marketing (departament dubajski), Abu Dhabi Tourism & Culture Authority (departament Abu Dhabi).

6. Inne uwarunkowania rozwoju turystyki

Brak dostępnych danych na ten temat

II Rynek recepcji turystycznej

1. Przyjazdy i główne kraje emitujące

Zjednoczone Emiraty Arabskie zaliczane są do subregionu Bliskiego Wschodu wraz z takimi Państwami jak Bahrajn, Egipt, Irak, Jordania, Kuwejt, Liban, Libia, Oman, Palestyna, Katar, Arabia Saudyjska, Syria oraz Jemen. Region ten w 2012 roku odwiedziło łącznie prawie 51 mln turystów z całego świata. Jeśli chodzi o ZEA to UNWTO podaje nam dane wyłącznie z największego miasta w tym kraju czyli Dubaju - tu liczba turystów wyniosła prawie 9mln. Wynosi to ponad 17% wszystkich przyjazdów na Bliski Wschód.

Tab. 2 Pozycja ZEA (Dubaju) na tle regionu, świata w przyjazdach turystycznych [w mln]

	2008	2009	2010	2011	2012
Świat	917	883	949	995	1,035
Bliski Wschód	55,6	52,9	58,2	54,9	52
ZEA (DUBAI)	brak danych	brak danych	7,432	8,129	8,977

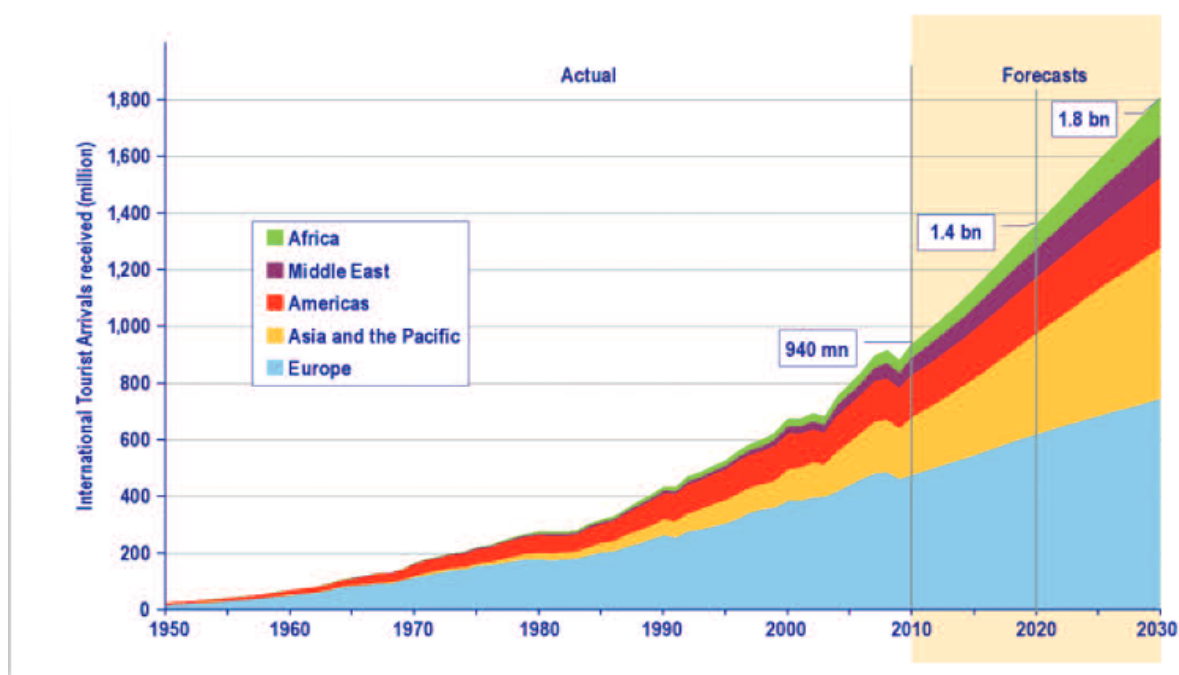
Źródło: opracowanie własne na podst. UNWTO Highlights 2013, 2011, 2009 Editions

http://dtxqtq4w60xqpww.cloudfront.net/sites/all/files/pdf/unwto_highlights13_en_lr_0.pdf, 4.02.2014

<http://mkt.unwto.org/sites/all/files/docpdf/unwtohighlights11enhr.pdf>, 4.02.2014

http://www.unwto.org/facts/eng/pdf/highlights/UNWTO_Highlights09_en_LR.pdf, 4.02.2014

Ryc. 10 Prognoza przyjazdów turystycznych na świecie do 2013r. wg UNWTO

Źródło: UNWTO Highlights 2013

http://dtxqtq4w60xqpww.cloudfront.net/sites/all/files/pdf/unwto_highlights13_en_hr.pdf s.14, 5.01.2014

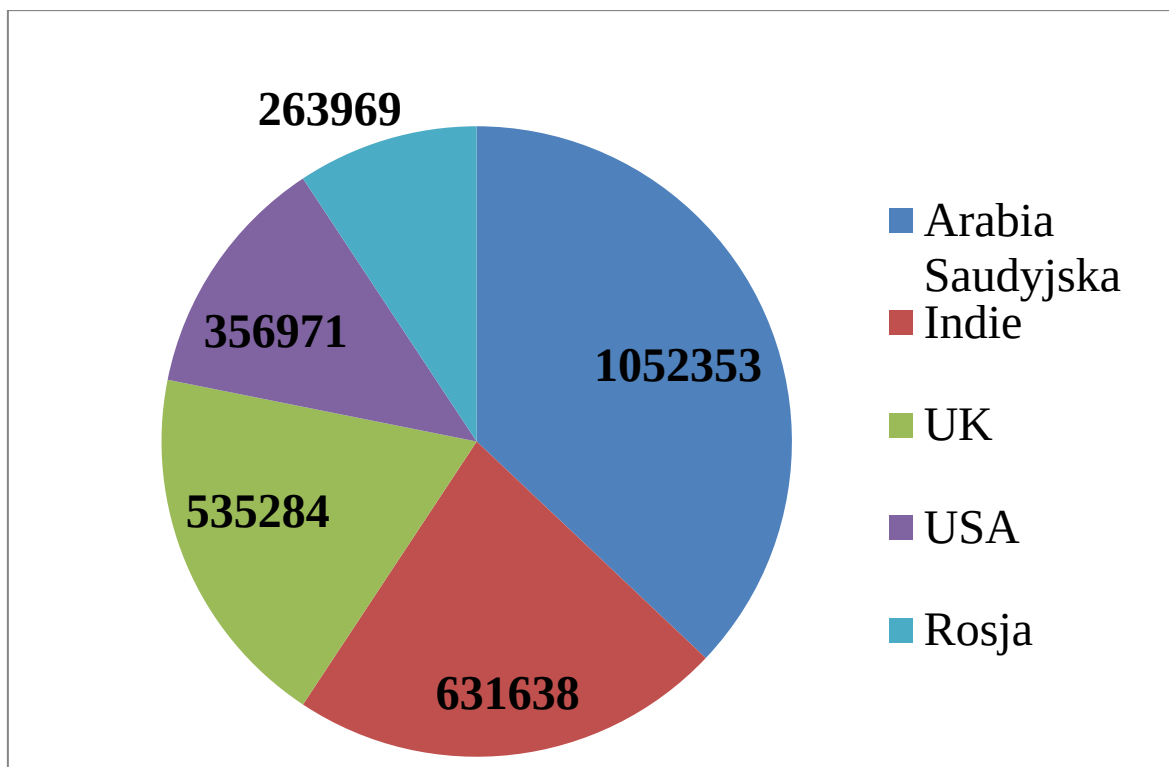
Tab. 3 Rozwój rynku turystycznego Bliskiego Wschodu na przestrzeni 50lat

	1980	2010	2020	2030
Bliski Wschód	7,1	60,9	101	149

Źródło: opracowanie własne na podst. UNWTO Highlights 2013 Editions 5

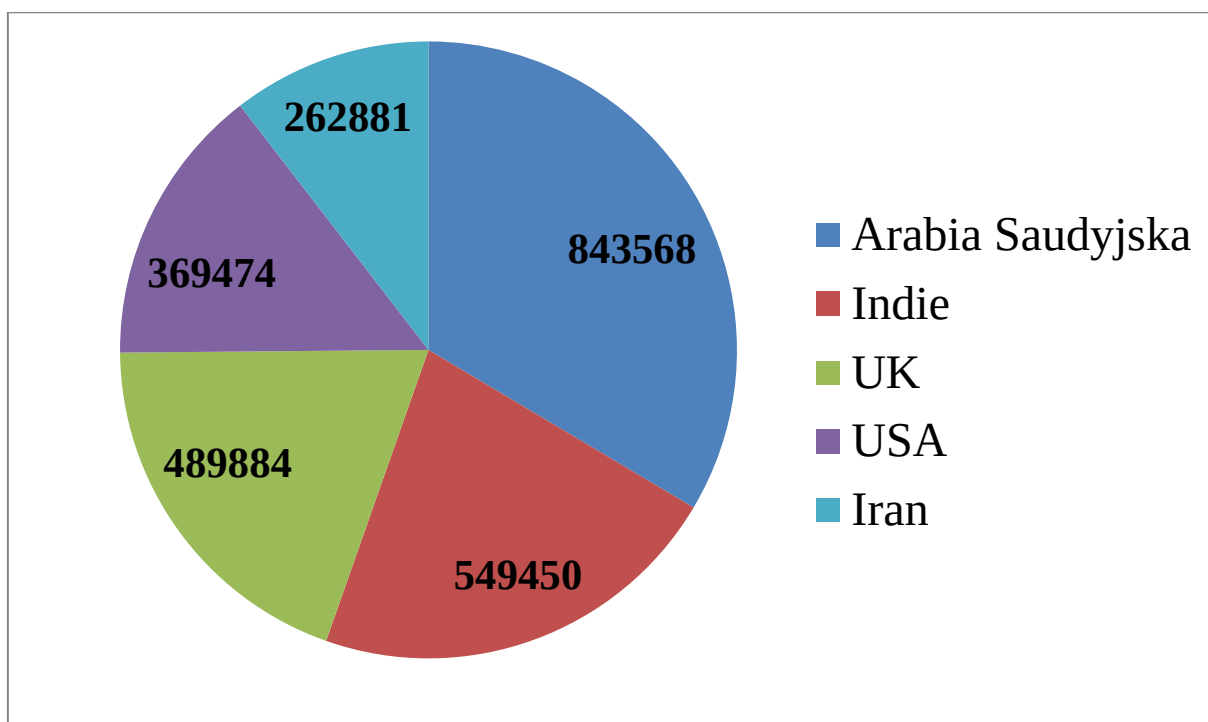
http://dtxqtq4w60xqpww.cloudfront.net/sites/all/files/pdf/unwto_highlights13_en_lr_0.pdf, s.15, 4.02.2014

Powyższy wykres i tabela pokazują nam jak dynamicznie ma się rozwijać rynek turystyczny na Bliskim Wschodzie. W 2013 roku ma tam przyjechać ponad 149 mln turystów co w porównaniu do 2010 roku (60,9mln przyjazdów) daje wynik zwiększenia się ilości przyjezdnych dwukrotnie.

Ryc. 10 Główne kraje emitujące ruch turystyczny do Dubaju w 2013, miesiące styczeń- wrzesień [w mln]

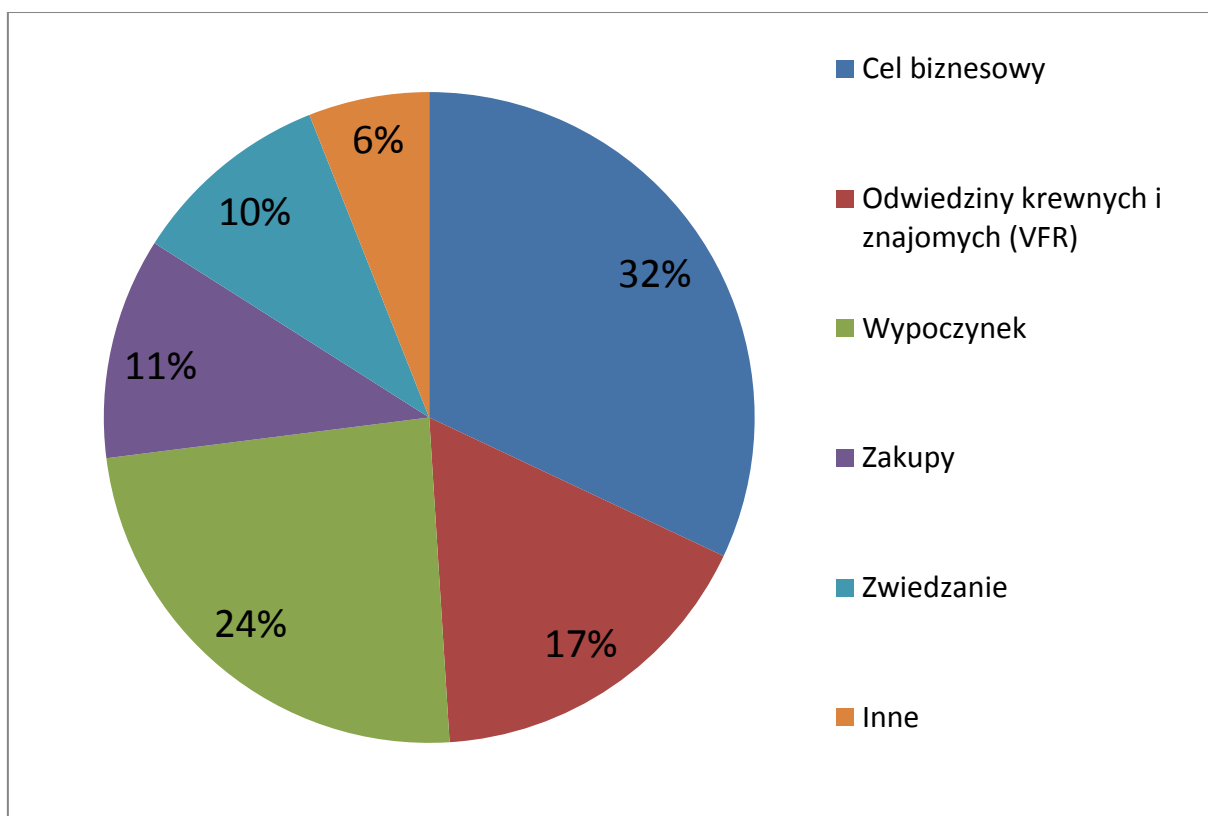
Źródło: <http://www.dubaitourism.ae/aggregator/sources/2>, 4.02.2014

Ryc. 11 Główne kraje emitujące ruch turystyczny w Dubaju w 2012, miesiące styczeń- wrzesień[w mln]

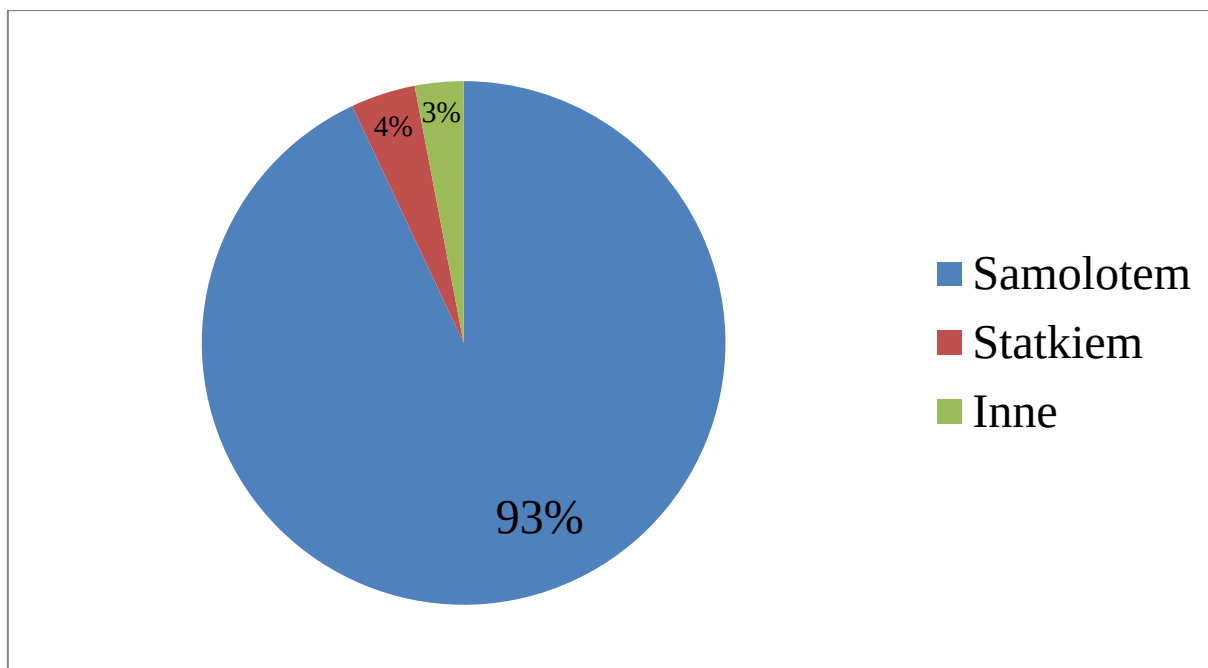
Źródło: <http://www.dubaitourism.ae/aggregator/sources/2>, 4.02.2014

Najważniejszym rynkiem emisyjnym ZEA jest Arabia Saudyjska z liczbą odwiedzających oscylującą w okolicach ponad 1 milion . W porównaniu do 2012 można zauważyć ponad 24% wzrost odwiedzin mieszkańców tego kraju. Na drugim miejscu znajdują się Indie z liczbą ponad 630 tys odwiedzających. Duża ilość przyjazdów występuje także w przypadku Wielkiej Brytani i Stanów Zjednoczonych. Można zauważyć coraz większą ilość turystów z Rosji, która weszła do pierwszej piątki zastępując w niej Iran

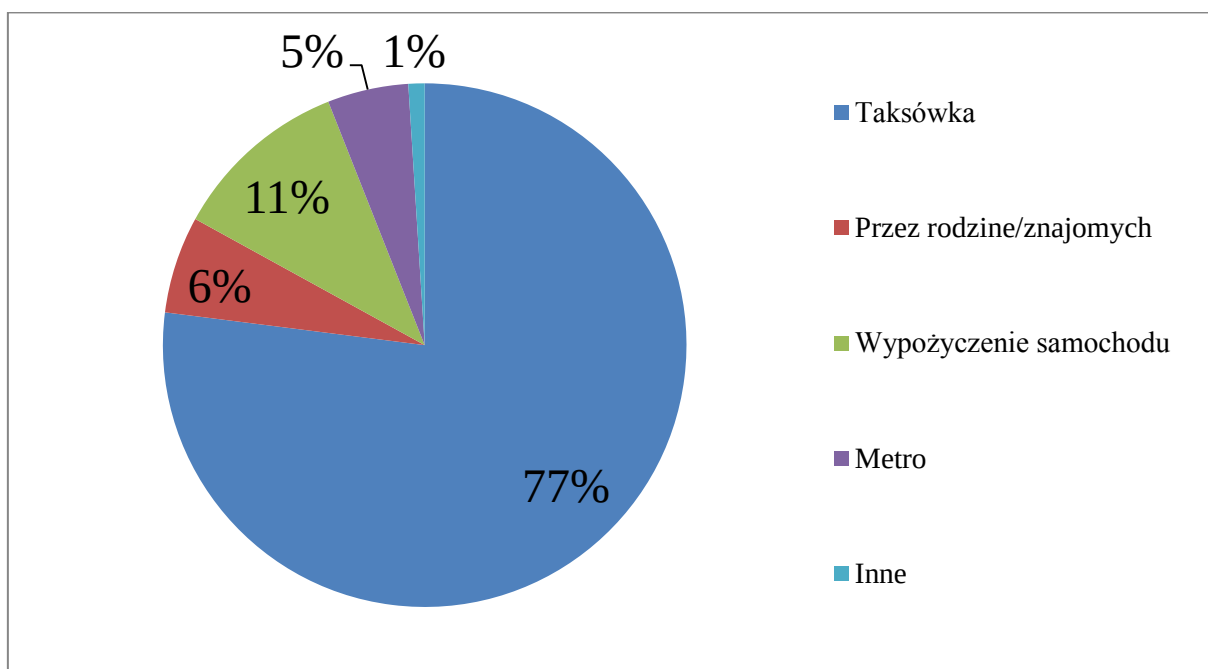
Ryc. 12 Cele przyjazdów turystów do ZEA w 2006r

Źródło: <http://www.dubaitourism.ae/sites/default/files/hotelstat/2006-07-Dubai-Visitor-Survey-2006.pdf> s.3, 5.01.2014

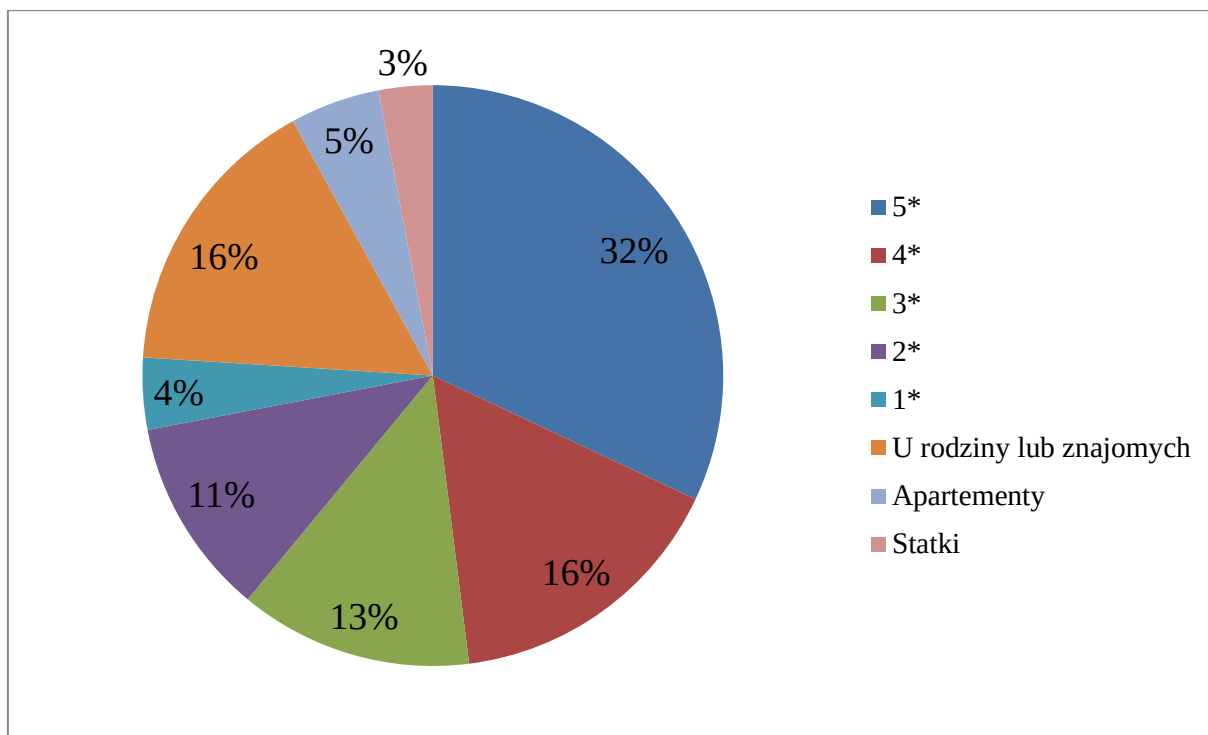
Ryc. 13 Środki lokomocji turystów przyjeżdżających do ZEA w 2006r

Źródło: <http://www.dubaitourism.ae/sites/default/files/hotelstat/2006-07-Dubai-Visitor-Survey-2006.pdf> s.1,
5.01.2014

Ryc. 14 Środki lokomocji turystów poruszających się w ZEA w 2006r

Źródło: <http://www.dubaitourism.ae/sites/default/files/hotelstat/2006-07-Dubai-Visitor-Survey-2006.pdf> s.6,
5.01.2014

Ryc. 15 Preferowany typ zakwaterowania turystów w ZEA w 2006r

Źródło: <http://www.dubaitourism.ae/sites/default/files/hotelstat/2006-07-Dubai-Visitor-Survey-2006.pdf> s.5, 5.01.2014

Tab. 4 Długość pobytu turystóww ZEA w latach 2010-2012 [w dniach]:

	2010	2011	2012
ZAE	2.1	2.3	2.3
Państwa Bliskiego Wschodu	2.6	2.8	2.9
Inne Państwa Arabskie	2.7	3.1	3.3
Azja i Afryka	2.0	3.0	3.4

Europa	3.5	4.2	4.4
USA	2.6	2.7	2.8
Australia i Oceania	2.6	2.4	2.5

źródło: <http://www.dubaitourism.ae/ar/%D8%A8%D8%A7%D9%84%D8%AA%D8%A3%D9%83%D9%8A%D8%AF-%D8%AF%D8%A8%D9%8A/%D8%AF%D8%A8%D9%8A-%D9%84%D9%84%D8%B3%D9%8A%D8%A7%D8%AD%D8%A9>, 4.02.2014

Podsumowując powyższe wykresy i tabele, można zauważyć iż najczęstszym motywem przyjazdu do ZEA są sprawy związane z biznesem. Stosunkowo dużo jest również przyjazdów w celach wypoczynkowych a także odwiedzin krewnych i znajomych (VFR).

Najpopularniejszy środek transportu do ZAE to zdecydowanie samolot, korzysta z niego ponad 90% odwiedzających. Jeśli chodzi o poruszanie się po ZAE tu przeważa głównie transport taksówką- z tego środka korzysta ponad ¾ przyjezdnych.

Jeśli chodzi o preferowany typ zakwaterowania tu widzimy wyraźną przewagę hoteli luksusowych 5*. Dużym zainteresowaniem cieszą się również hotele 4 i 3 *, spora część przyjezdnych korzysta z noclegów u krewnych i znajomych.

Z ostatniej tabelki możemy wyczytać średnią długość pobytu w ZEA. Widoczne jest, że przyjazdy nie przekraczają 5 dni – są to wyjazdy krótko terminowe. Możemy również zauważyć, że najdłużej w ZEA zatrzymują się mieszkańcy Europy- ponad 4 dni. Wartym zauważenia jest również fakt iż z roku na rok długość pobytu w Emiratach stopniowo się zwiększa.

2. Dochody z turystyki przyjazdowej.

Tab. 5 Dochody z turystyki przyjazdowej na świecie, Bliskim Wschodzie i w Dubaju w latach 2008-12[w mld USD]

Kraje	2008	2009	2010	2011	2012
Świat	941	852	972	1030	1040
Bliski Wschód	40	42	52	46	47
ZEА (DUBAI)	7	7	6	8	10

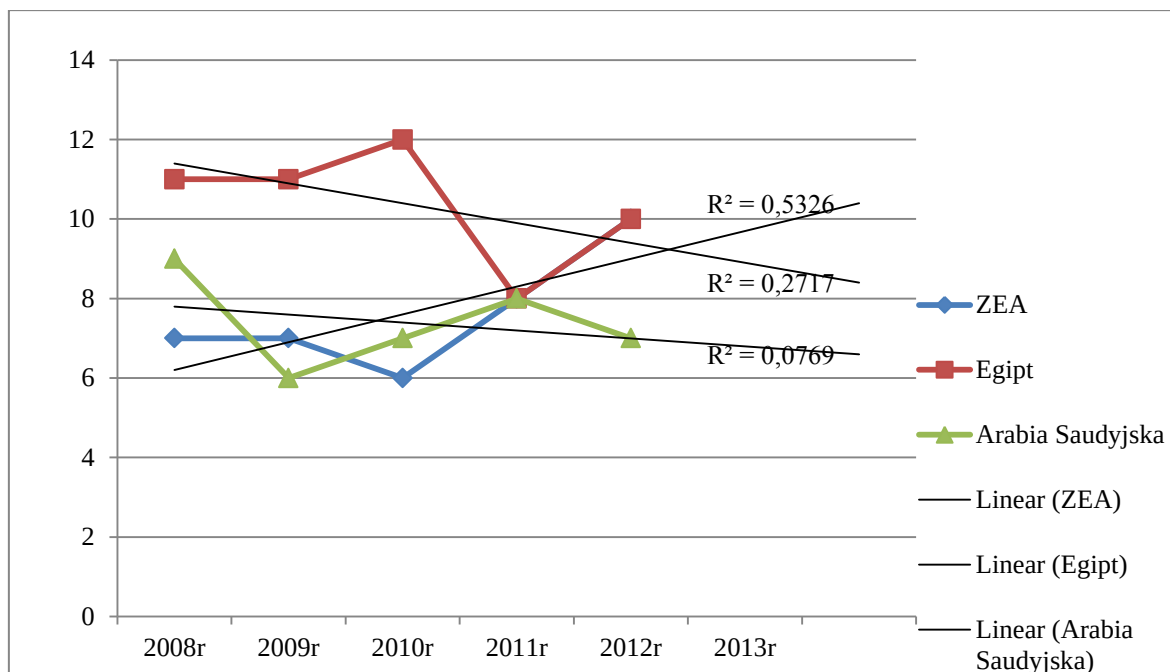
Źródło: opracowanie własne na podst. UNWTO Highlights 2013, 2011, 2009 Editions

http://dtxqt4w60xqpw.cloudfront.net/sites/all/files/pdf/unwto_highlights13_en_lr_0.pdf, 4.02.2014

<http://mkt.unwto.org/sites/all/files/docpdf/unwtohighlights11enhr.pdf>, 4.02.2014

http://www.unwto.org/facts/eng/pdf/highlights/UNWTO_Highlights09_en_LR.pdf, 4.02.2014

W 2012 roku w Dubaju zanotowano dochody na poziomie ponad 10 mln USD. To ponad 20% całego dochodu na Bliskim Wschodzie. Można również zauważyć iż dochód ten stopniowo rośnie, co dokładniej pokazuje nam poniższy algorytm.

Ryc. 16 Dochody z turystyki w ZEA, Egipcie oraz Arabii Saudyjskiej w latach 2008-2012 oraz prognoza na 2013r [w mld]

Źródło: opracowanie własne na podstawie UNWTO Highlights 2013, 2011, 2009 Editions

http://dtxqtq4w60xqpw.cloudfront.net/sites/all/files/pdf/unwto_highlights13_en_lr_0.pdf, 4.02.2014

<http://mkt.unwto.org/sites/all/files/docpdf/unwtohighlights11enhr.pdf>, 4.02.2014

http://www.unwto.org/facts/eng/pdf/highlights/UNWTO_Highlights09_en_LR.pdf, 4.02.2014

Na powyższym algorytmie zostały również ukazane dwa najbardziej liczące się państwa w regionie Bliskiego Wschodu: Egipt oraz Arabia Saudyjska. Można dzięki temu zauważyć, jak bardzo rośnie znaczenie ZEA a właściwie Dubaju w tym regionie. Prognoza tego państwa przewiduje wzrost dochodów, natomiast Egipt i Arabia Saudyjska mają zanotować ich spadek. Można przez to wywnioskować, że malejące dochody w Egipcie i Arabii, spowodowane są ich wzrostem w ZEA, które przyciągają coraz większą liczbę turystów podróżujących na Bliski Wschód. Oznacza to, że w niedługim czasie Dubaj może stać się krajem nr.1 jeśli chodzi o dochody z turystyki w tym regionie, niestety przez co wiele stracą Egipt i Arabia.

Tab. 6 Dochody Hoteli w Dubaju[w AED]

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Hotele	4 016 075	5 597 588	7 912 492	9 668 354	11 696 765	12 241 480	10 566 320	11 284 305	13 666 731	16 031 996
Apartamenty	512 856	608 161	914 196	1 167 109	1 565 982	2 027 065	1 895 697	1 988 025	2 298 280	2 787 2616
Razem	4528931	6 205 749	8 826 688	10 835 463	13 262 747	15 268 545	12 462 017	13 272 330	15 965 011	18 819 257

Źródło:http://www.dubaitourism.ae/sites/default/files/hotelstat/2003-2012_Revenues.pdf, 5.01.2014

Powyższa tabela pokazuje, że na przestrzeni prawie 10 lat dochody hoteli w samym Dubaju wzrosły ponad 4-krotnie.

3. Analiza profili konsumenckich turystów pochodzących z najważniejszych rynków emisyjnych.

Brak danych na ten temat

4. Główne obszary koncentracji zagranicznego ruchu turystycznego

Turystyka w Zjednoczonych Emiratach Arabskich rozwija się głównie w dwóch miejscach – stolicy Abu Dhabi oraz w Dubaju. Świadczy o tym liczba hoteli usytuowanych w każdym z nich.

Tab. 7 Liczba hoteli w poszczególnych emiratach ZAE

EMIRAT	LICZBA HOTELI
DUBAJ	503
ABU DHABI	104
SZARŻA	70
ADŻMAN	22
UMM AL- KAJWAJN	14
RAS AL- CHAJMA	22
FUDŻAJRA	13

Źródło:opracowanie własne na podstawie <http://www.booking.com/country/ae.html>, 4.02.2014

Prawie 70% wszystkich hoteli umiejscowionych jest w Dubaju. W stolicy Abu Dhabi jest ich ponad 5 razy mniej.

III Rynek emisji turystycznej

Niestety zagadnienie to jest dość słabo opisane w dostępnych źródłach, brak jest najaktualniejszych danych. Strona www rządu ZEA też nie ma żadnych informacji na ten temat

1. Poziom aktywności turystycznej mieszkańców Zjednoczonych Emiratów Arabskich.

Turystyka wyjazdowa jest tu bardzo rozwinięta głównie dzięki wielkim lotniskom jakimi są porty lotnicze w Dubaju i Abu Dhabi. Oferują one możliwości podróży do prawie każdego miejsca na ziemi.

Na wstępie trzeba podkreślić że tylko 20% mieszkańców ZEA to rdzenni mieszkańcy, aż 80% to imigranci, którzy przyjechali tu głównie do pracy. To oni właśnie tworzą największy odsetek wyjeżdżających, głównie na wakacje w swoje rodzinne strony/ do rodzinnego kraju. Natomiast rdzenni mieszkańcy ZEA wyjeżdżają głównie aby zwiedzać nowe destynacje, rzadziej by odwiedzać swoją rodzinę i krewnych.

Mieszkańcy ZEA najczęściej wyjeżdżają w miesiącach czerwiec- wrzesień. Spowodowane jest to bardzo wysoką temperaturą, która sięga w tych miesiącach nawet 50 st. C

Mieszkańcy ZEA podróżują głównie całymi rodzinami (68%), najczęściej są to wyjazdy kilkudniowe(4-7 dni). Przy wyborze miejsca destynacji pod uwagę brane są atrakcyjność miejsca, możliwość aktywnego wypoczynku oraz ciekawa historia oraz kultura danego kraju. Nie bez znaczenia jest również zakwaterowanie, mieszkańcy ZEA wybierają obiekty z wysokimi standardami i różnorodną ofertą.

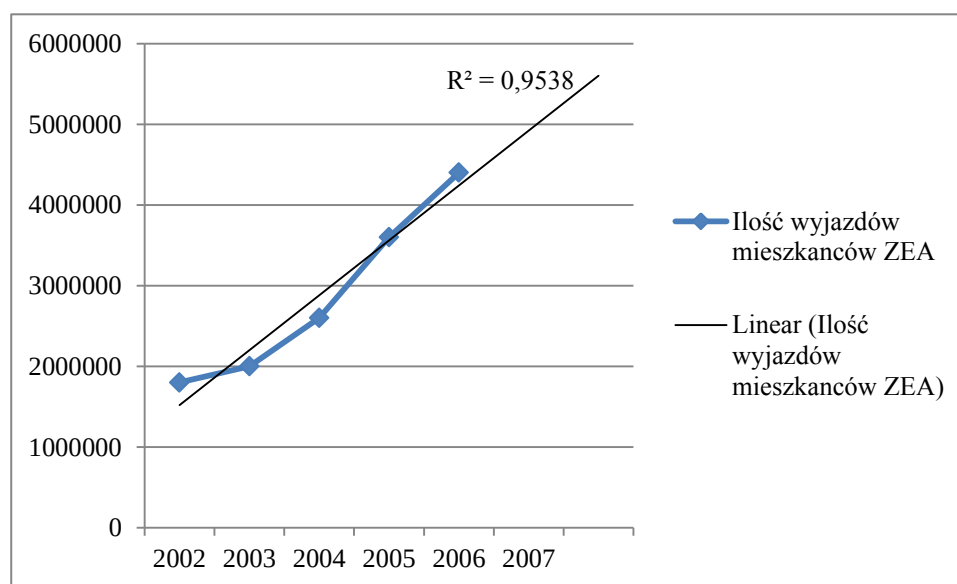
Tab. 8 Ilość wyjazdów mieszkańców ZEA na przestrzeni lat 2001- 2006

	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Wszystkie wyjazdy	1 800 000	1 800 000	2 000 000	2 600 000	3 600 000	4 400 000
Wyjazdy do Europy	325 000	320 000	340 000	425 000	400 000	510 000

Źródło: opracowanie własne na podstawie:

http://szakmai.itthon.hu/documents/28123/121718/1195_ETCProfile+UAE12-07..pdf/51ee0764-afeb-4f4f-a1f4-f87b3463659d s.5 , 5.01.2014

Na podstawie powyższej tabeli możemy zauważyć, że podczas sześciu lat wyjazdy mieszkańców ZEA zwiększyły się ponad dwukrotnie. Niestety nie ma dokładnych danych jak kształtuje się turystyka wyjazdowa po 2010r. Ostatnie odszukane dane dotyczą roku 2009 i informują one, że wyjazdów jest ponad 5,9 miliona.

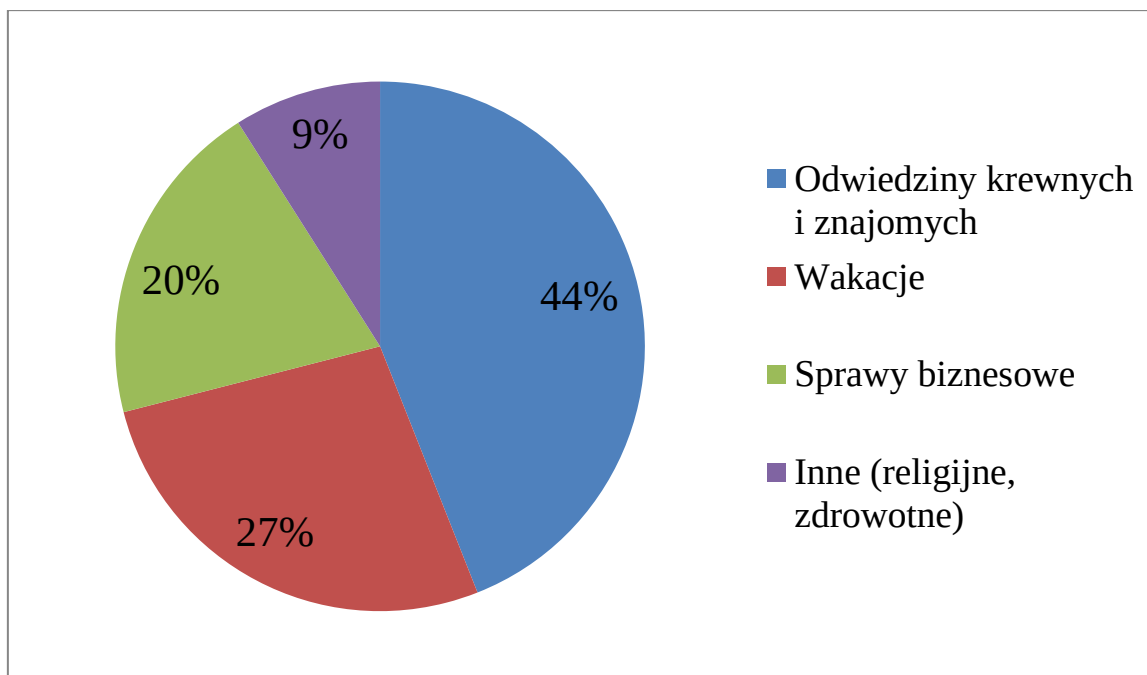

Ryc. 17 Wyjazdy mieszkańców ZAE w latach 2002-2006 oraz prognoza na 2007r.

Źródło: Źródło: opracowanie własne na podstawie:

http://szakmai.itthon.hu/documents/28123/121718/1195_ETCProfile+UAE12-07..pdf/51ee0764-afeb-4f4f-a1f4-f87b3463659d s.5 , 5.01.2014

Powyższy algorytm pokazuje nam, że liczba ludzi wyjeżdżających z ZEA w 2007 roku miała wzrosnąć, jak widać sprawdziło się to, gdyż w 2009 roku suma ta wynosiła prawie 6mln osób.

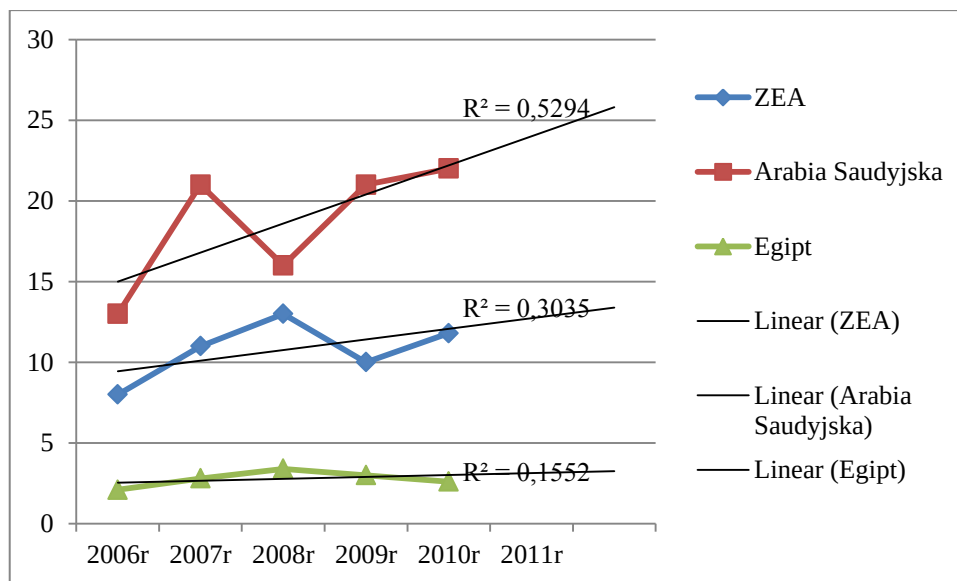
Ryc. 18 Cele podróży mieszkańców ZEA w 2009r.

Źródło: http://www.visitbritain.org/Images/UAE_tcm139-167255.pdf, s. 2, 5.01.2013

Powyższy diagram pokazuje nam procentowy udział poszczególnych celów podróży zagranicznych mieszkańców ZEA w 2009r. Na pierwszym miejscu znajdują się „odwiedziny krewnych i znajomych” z 44% udziałem- na pewno jest to spowodowane ogromną ilością imigrantów wyjeżdżających w odwiedziny do swojego rodzinnego kraju. Drugie miejsce zajmują „wakacje” -27%, a na trzecim miejscu „wyjazdy w sprawach biznesowych” 20%, 9%-owy odstek to wyjazdy religijne, medyczne.

2. Wydatki na podróże w ZEA

Według strony <http://data.worldbank.org/indicator/ST.INT.XPND.CD> wydatki na podróże w 2009r wyniosły 10,347,000,000 USD , w 2010 11,818,000,000 USD. Nie ma danych na temat wydatków w roku 2011.

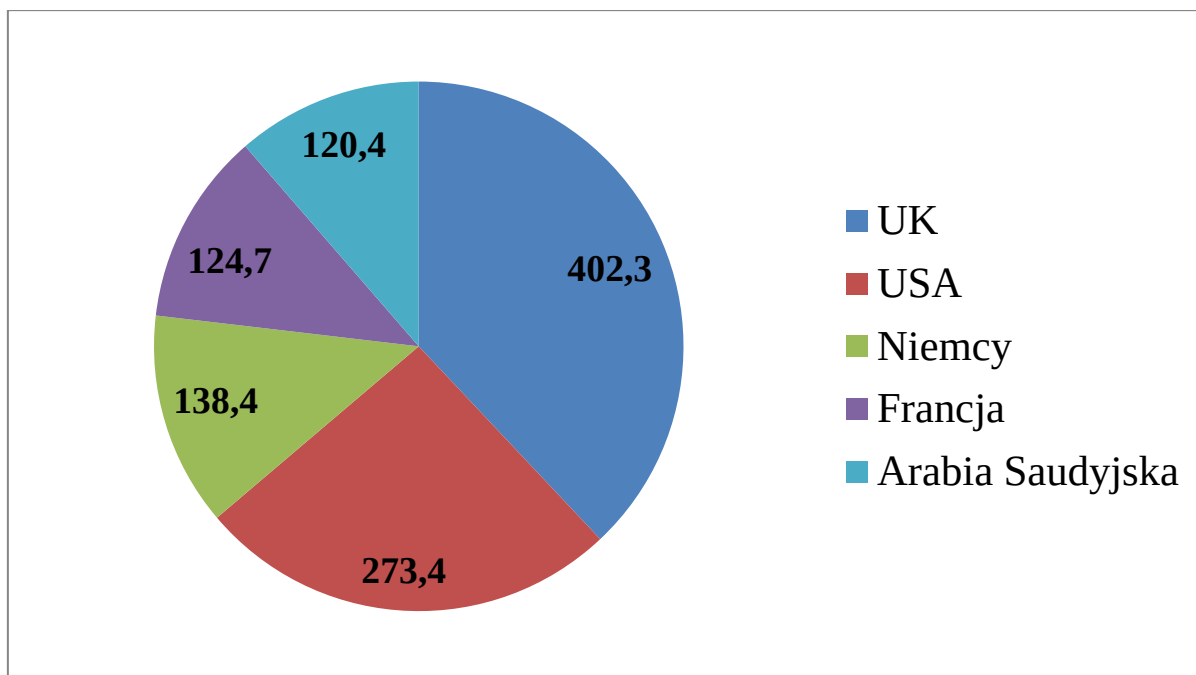

Ryc 19. Wydatki na podróże mieszkańców ZEA, Egiptu i Arabii Saudyjskiej 2006-2010 z prognozą na 2011rok

Źródło: <http://data.worldbank.org/indicator/ST.INT.XPND.CD>, 4.02.2014

Powyższy algorytm przedstawia nam wydatki na podróże mieszkańców ZEA, Egiptu oraz Arabii Saudyjskiej. Można zauważyć, że najwięcej wydają mieszkańcy Arabii, na drugim mieszkańcy ZEA, a na trzecim Egiptu. Pokazuje nam to w pewnym sensie status społeczny mieszkańców. Dobrze widać na nim, że najbiedniejsi są mieszkańcy Egiptu, najbogatsi Arabii Saudyjskiej. Środkowa pozycja Zjednoczonych Emiratów potwierdza fakt, że prawie połowa wyjeżdżających to imigranci, którzy wracają do swoich ojczystych krajów tj. Indie, Tajlandia, które nie należą do bogatych państw.

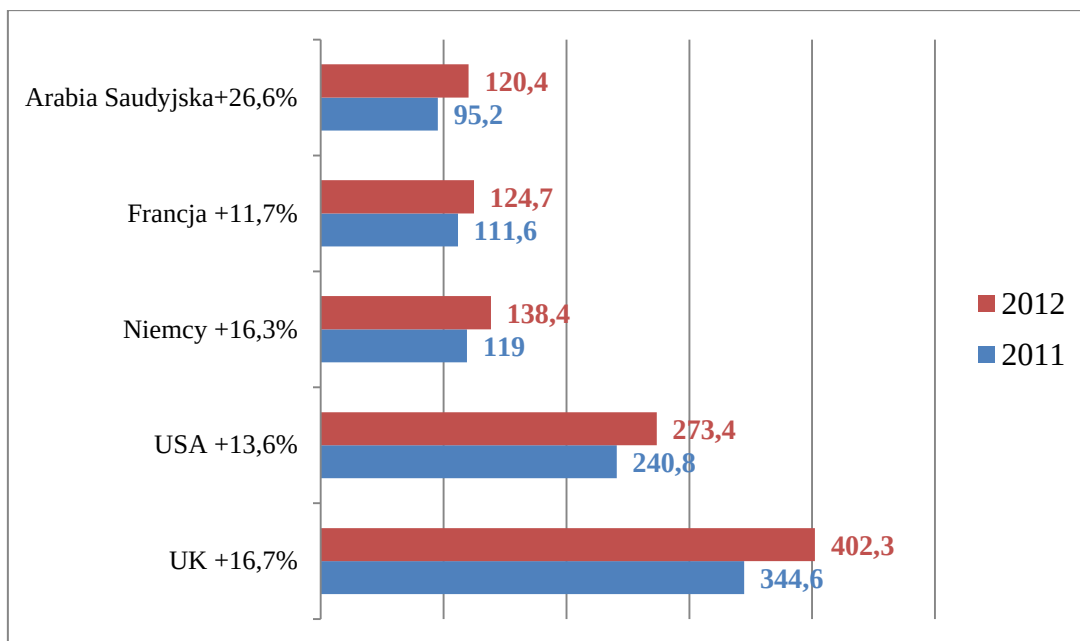
W raporcie Visa Tourism Outlook UAE, podane zostały dokładne dane dotyczące wydatków mieszkańców ZEA na wyjazdy w 2012 roku (dane dotyczą jedynie płatności dokonanych kartą Visa). Suma ta wyniosła 2,5 mld dolarów amerykańskich, to ponad 12,2% więcej niż w roku 2011.

Ryc. 20 Kraje, w których najwięcej wydali posiadacze kart Visa [w mln USD]

Źródło: http://corporate.visa.com/_media/visa-tourism-uae-12.pdf s.7, 5.01.2014

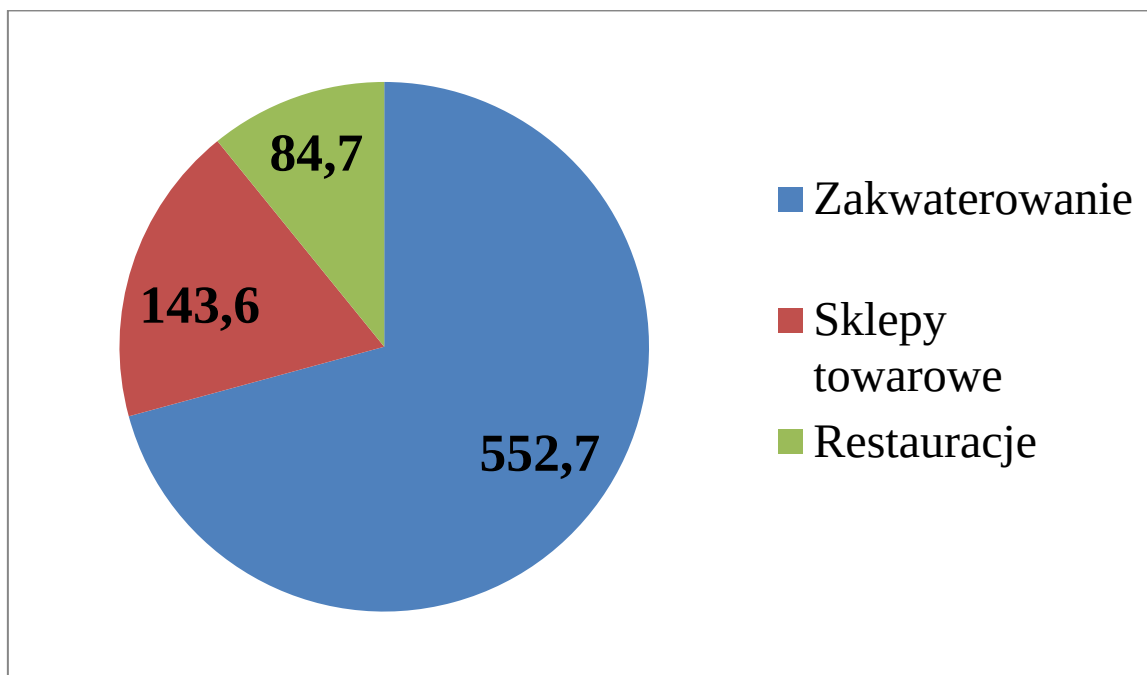
Powyższy wykres pokazuje nam w których krajach mieszkańcy ZEA wydają najwięcej pieniędzy. Zdecydowanym liderem jest Wielka Brytania – ponad 400mln USD. Na drugim miejscu mamy Niemcy 273, 4mln USD. Do głównej piątki zaliczają się również Niemcy, Francja i Arabia Saudyjska kraje te zarabiają ponad 100 mln USD.

Ryc. 21 Porównanie tempa wzrostu krajów, w których najwięcej wydali posiadacze kart Visa 2012/2011 r [w mln USD]

Źródło: http://corporate.visa.com/_media/tourism-media-kit/2012-travel-uae.pdf, s. 13, 5.01.2014

Powyższa rycina pokazuje nam jak zmieniały się wydatki na turystykę w porównaniu do 2011r. Wszystkie kraje zanotowały wzrost przekraczający 10%.

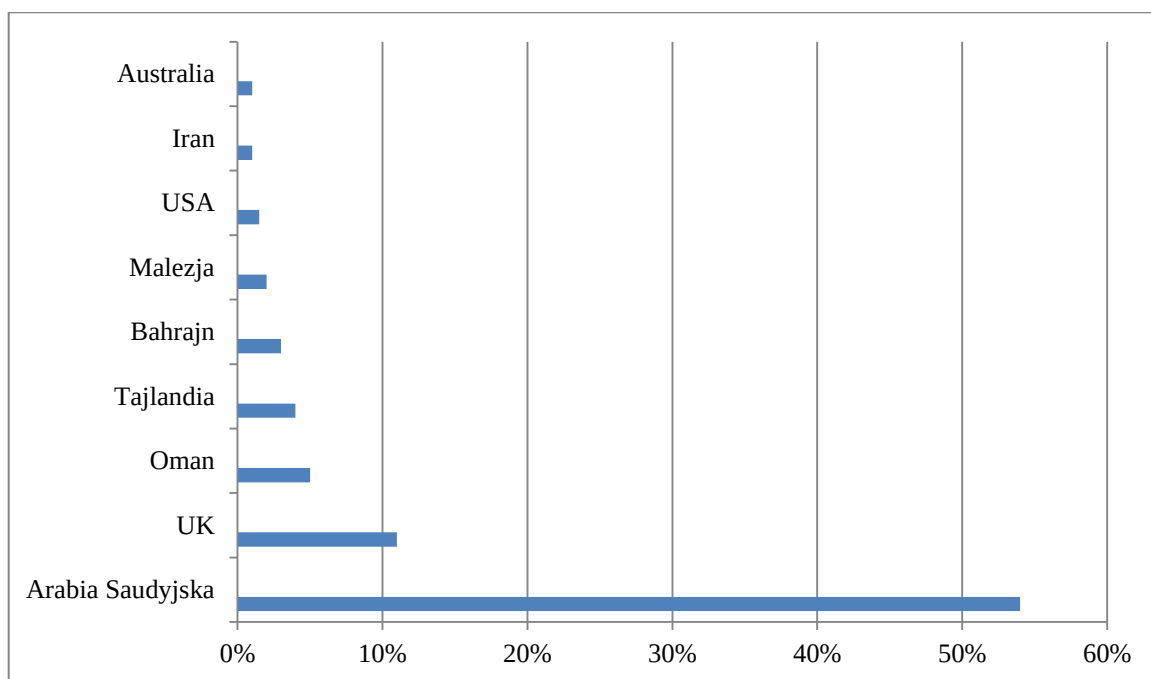
Ryc. 22 Główne źródła wydatków posiadaczy kart Visa w ZEA w 2012r [w mln USD]

Źródło: http://corporate.visa.com/_media/tourism-media-kit/2012-travel-uae.pdf, s.8, 5.01.2014

Zdecydowanie najwięcej wydawane jest na zakwaterowanie – ponad 552 mln USD. Na drugim miejscu znajdują się wydatki w sklepach towarowych 143,6 mln USD a na trzecim restauracje – 84,7 mln USD.

3. Ulubione destynacje mieszkańców ZEA

W 2008r. mieszkańcy ZEA najczęściej wyjeżdżali do Arabii Saudyjskiej, na drugim miejscu znalazła się Wielka Brytania, na trzecim Oman.

Ryc. 23 Ulubione destynacje mieszkańców ZEA w 2010r.

Źródło: http://www.visitbritain.org/Images/UAE_tcm139-167255.pdf, s.16, 5.01.2014

Tab. 9 Prognoza pierwszej dziesiątki wyjazdów mieszkańców ZEA na 2014r.

1	Arabia Saudyjska
2	UK
3	Oman
4	Bahrajn
5	Tajlandia
6	Malezja
7	Syria

8	USA
9	Egipt
10	Australia

Zródło: opracowanie własne na podstawie: http://www.visitbritain.org/Images/UAE_tcm139-167255.pdf s.16 , 5.01.2014

Prognozowano, że w 2014 roku pierwsza trójka pozostanie bez zmian. Wyjazdy do Wielkiej Brytanii wzrosną o 19% względem 2008. Z pierwszej 10 wypadnie Iran zaś wejdzie do niej Syria.

IV Znaczenie badanego regionu dla Polski

1. Analiza przyjazdów do Polski z opisywanego rynku.

Brak danych na ten temat

2. WUTZ – Wskaźnik Użyteczności Turystyki Zagranicznej

Zjednoczone Emiraty Arabskie nie znajdują się w pierwszej 40 rankingu WUTZ

3. Zaangażowanie marketingowe Polski na danym rynku i zaangażowanie marketingowe danego kraju w Polsce.

„Zjednoczone Emiraty Arabskie są bardzo istotnym partnerem dla Rzeczypospolitej Polskiej w regionie Bliskiego Wschodu. Współpraca z ZEA koncentruje się przede wszystkim, ale nie wyłącznie, na płaszczyźnie gospodarczej. Emiraty są jednym z największych partnerów handlowych Polski na obszarze obejmującym Afrykę Północną, Bliski i Środkowy Wschód. W 2011 r. obroty handlowe między naszymi krajami osiągnęły poziom 452 mln USD. Obroty dwustronne z ZEA stanowią 38% ogółu obrotów z krajami członkowskimi Rady Współpracy Państw Zatoki, przy czym po stronie polskiego eksportu ta dominacja jest jeszcze wyraźniejsza – eksport do ZEA stanowi 48% ogółu dostaw na obszar krajów RWPZ. Na płaszczyźnie politycznej nasze kraje współpracują m.in. na forum Międzynarodowej Agencji Energii Odnawialnej (IRENA), która ma siedzibę w Abu Zabi”

Polska i ZEA zawarły cztery umowy dwustronne o charakterze gospodarczym. Są to:

- Umowa o unikaniu podwójnego opodatkowania;
- Umowa o wzajemnym popieraniu i ochronie inwestycji;
- Umowa o współpracy w komunikacji lotniczej.
- Umowa o współpracy gospodarczej.

Umowy te stanowią ważną podstawę rozwoju handlu i inwestycji między obydwoma krajami. W dniu 7 lutego 2013 rok w Warszawie zostało podpisane porozumienia o współpracy dwustronnej między Komisją Nadzoru Finansowego a jej emirackim odpowiednikiem Securities & Commodities Authority⁸

4. Analiza wyjazdów Polaków do analizowanego kraju

W ciągu sześciu miesięcy od wejścia Emirates na polski rynek, ponad 78 tysięcy pasażerów skorzystało z usług przewoźnika z czego ok 11 tysięcy jako miejsce destynacji wybrało Dubaj.

Brak innych danych na ten temat

---

⁸ http://www.abuzabi.msz.gov.pl/pl/wspolpraca_dwustronna/, 4.02.2014

V Analiza SWOT ZJEDNOCZONYCH EMIRATÓW ARABSKICH

Tab. 10 Analiza SWOT ZEA

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
1. WYSOKO ROZWINIĘTA GOSPODARKA 2. DUŻA LICZBA POŁĄCZEŃ LOTNICZYCH 3. OGROMNA LICZBA LUKSUSOWYCH HOTELI 4. ATRAKCYJNE NOWOCZESNE BUDOWLE ARCHITEKTONICZNE 5. NISKA CENA BENZYNY 6. BRAK CEŁ I PODATKÓW 7. MAŁY ODSETEK PRZESTĘPCZOŚCI 8. DOBRA INFRASTRUKTURA DROGOWA I LOTNICZA	1. STOSUNKOWO WYSOKIE CENY TOWARÓW I USŁUG DO POLSKICH ZAROBKÓW 2. ZANIECZYSZCZENIE WYNIKAJĄCE Z SZYBKIEGO ROZWOJU MIASTA 3. BRAK ZABYTEKÓW HISTORYCZNYCH 4. RYGORYSTYCZNA RELIGIA ISLAMSKA 5. BARDZO WYSOKA TEMPERATURA W MIESIĄCACH LETNICH
SZANSE	ZAGROŻENIA
1. ORGANIZACJA IMPREZ TURYSTYCZNYCH 2. JESZCZE WIĘKSZY ROZWÓJ TURYSTKI, POPRZEZ BUDOWANIE NOWYCH ATRAKCJI 3. ROZWÓJ NOWOCZESNEJ GOSPODARKI 4. ROZWÓJ EDUKACJI	1. KRYZYS GOSPODARCZY 2. RYZYKO WYCZERPANIA SIĘ ROPY NAFTOWEJ

Źródło: opracowanie własne

VI Prezentacja przykładowej oferty

Przedstawiona powyżej oferta pochodzi od jednego z największych polskich touroperatorów firmy ITAKA. Obejmuje ona 8dniową wycieczkę po Emiratach Arabskich.

„Cuda na piasku

/ 8 dni /

Dubaj • Abu Dhabi • Al Ain • Fujairah • Musandam • Ras Al Khaimah

• Umm Al Quwain • Ajman • Sharjah

1. DZIEŃ. Zbiórka uczestników. Przelot do Dubaju. Transfer do hotelu. Zakwaterowanie, nocleg.

2. DZIEŃ. Śniadanie. Zwiedzanie DUBAJU, miasta, które w ciągu kilkudziesięciu lat przekształciło się z małej rybackiej osady w supernowoczesną Hipernowoczesność i tradycja Zjednoczonych Emiratów Arabskich w ciekawym, urozmaiconym programie, pokazującym wiele aspektów tego fascynującego kraju. Dubaj i Abu Dhabi – miasta, gdzie tylko fantazja architektów może być ograniczeniem dla realizacji kolejnych futurystycznych projektów, kapiące złotem centra handlowe, kosmopolityczna atmosfera. Pomimo kultu nowoczesności widać tu przywiązanie do tradycji, co przejawia się w zwyczajach, ubiorach a także ciekawych muzeach. Na trasie jest siedem emiratów, w tym piękny krajobrazowo Fujairah nad Oceanem Indyjskim, Sharjah – kulturalna stolica ZEA – i te najbardziej znane: Dubaj i Abu Dhabi. Niepowtarzalna, przepiękna pustynia o piasku jak złoto, zielone oazy, miejsca związane z przeszłością, pustynne forty, kolorowe bazary: wspaniały tydzień odkrywania tego niezwykłego kraju wyrosłego całkiem niedawno na pustyni. Wiele atrakcji w programie fakultatywnym: rejs do fi ordów Musandam, wjazd na najwyższy budynek na świecie , wspaniałe pustynne jeep safari. Trasa w Zjednoczonych Emiratach Arabskich: ok. 900 km. metropolię. Przejazd główną arterią Sheikh Zayed Road, gdzie podziwiać można futurystyczne wieżowce, w tym najwyższy budynek świata – Burj Khalifa (828 m). Fakultatywnie (za dodatkową opłatą na miejscu): wjazd na taras widokowy Burj Khalifa. Przejazd koło słynnego hotelu w kształcie żagla – Burj Al Arab, następnie droga wiedzie przez Jumeirah Mosque i Union House, gdzie podpisano traktat o utworzeniu ZEA, do słynnej sztucznej wyspy w kształcie palmy, gdzie podziwiać można ekskluzywne hotele, marinę i apartamenty milionerów.

Przejazd do starej części miasta – Bastakya. Zwiedzanie Muzeum Tradycji i Kultury Dubaju z bardzo ciekawą multimedialną ekspozycją. Spacer po Old Souq, przepłynięcie abłą – wodną taksówką – na drugą stronę Creeku i spacer po starej części dzielnicy Deira: Al Ahmadiya School – pierwsza szkoła w Dubaju, Heritage House – rekonstrukcja tradycyjnego domu arabskiego, kolorowy targ z przyprawami i kuszący wspaniałymi klejnotami Gold Souq. Powrót do hotelu.

3. DZIEŃ. Śniadanie. Przejazd do ABU DHABI, stolicy Zjednoczonych Emiratów Arabskich. Zwiedzanie fortu i centrum rękodziela artystycznego kobiet. Przejazd obok meczetu szejka Zayed, drugiego co do wielkości na świecie, niemal w całości wykonanego z marmuru. Dalej droga prowadzi do skansenu Heritage Village, który obrazuje życie codzienne w emiratach przed odkryciem ropy na tych terenach. Przejazd promenadą tzw. Corniche, olśniewającą nowoczesną architekturą. Czas wolny w Marina Mall. Przejazd na wyspę Saadiyat, na której znajdują się eleganckie sklepy, centra biznesowe i hotele. W nieodległej przyszłości powstanie tu również kopia muzeum w Luwrze oraz Muzeum Guggenheima. Przejazd na wyspę Yas, gdzie znajduje się tor Formuły 1. Fakultatywnie (za dodatkową opłatą na miejscu): rejs tradycyjną łodzią dhow z kolacją na pokładzie. Zakwaterowanie w hotelu, nocleg.

4. DZIEŃ. Śniadanie. Wykwaterowanie. Przejazd do AL AIN, miasta oazy zwanego miastem ogrodem ze względu na wszechobecną zieleń. Wjazd na najwyższy szczyt ZEA: Jebel Hafeet, wizyta na targu wielbłądów. Zwiedzanie wspaniałego pustynnego fortu – Al Dżahili. Następnie wizyta w Muzeum Narodowym Al Ain, gdzie znajdują się bogate zbiory obrazujące życie i historię regionu. Przejazd do Parku Archeologicznego Hili – jednego z największych stanowisk archeologicznych w Emiratach. Znajduje się tu między innymi grobowiec datowany na epokę brązu. Czas wolny. Przejazd do hotelu w okolicy Al Ain. Zakwaterowanie, nocleg.

5. DZIEŃ. Śniadanie. Przejazd przez malownicze pustynne i górskie tereny wschodniego wybrzeża ZEA do niewielkich oaz Dhaid i Masafi , gdzie uprawia się owoce i warzywa. Przyjazd do FUJAIRAH – krótki objazd po mieście. Czas wolny na lokalnym targu. Następnie zwiedzanie najstarszego meczetu na terenie Emiratów: Bidiya. Przejazd do hotelu w okolicy Fujairah/Dibba, zakwaterowanie. Czas wolny – możliwość kąpieli w Oceanie Indyjskim. Nocleg.

6. DZIEŃ. Śniadanie. Czas wolny na plażowanie lub całodzienna wycieczka fakultatywna (za dodatkową opłatą na miejscu). Transfer do portu i rejs tradycyjną łodzią arabską dhow w stronę Omanu, opłynięcie bajkowych fiordów MUSANDAM. W czasie rejsu możliwość kąpieli, snurkowania, a także, przy odrobinie szczęścia, spotkania delfinów. Obiad na pokładzie statku. Powrót do hotelu, nocleg.

7. DZIEŃ. Śniadanie. Wykwaterowanie z hotelu. Przejazd do RAS AL KHAJMAH, miasta otoczonego z jednej strony wodami morskimi z drugiej górami. Zwiedzanie Muzeum Narodowego z bogatą kolekcją srebrnej biżuterii oraz interesującą wystawą etnografii czną. Muzeum znajduje się na terenie XVIII-wiecznego fortu, nad którym góruje wieża wiatru służąca kiedyś do doprowadzania świeżego powietrza do wnętrza fortu. Przejazd przez jeden z mniejszych emiratów: UMM AL QUWAIN, w którym czas na chwilę się zatrzymał, dzięki czemu miasto i emirat zachowały jeszcze charakter sprzed boomu gospodarczego. Dalej droga wiedzie przez najmniejszy emirat – AJMAN. Przyjazd do SHARJAH zwanego kulturalną stolicą ZEA. Zwiedzanie: Cultural Square, bazar Majahrah, muzeum dziedzictwa kulturowego, słynny Blue Souq z regionalnymi wyrobami, jak: złoto, srebro, dywany, perfumy. Przejazd do Dubaju. Zakwaterowanie w hotelu. Fakultatywnie (za dodatkową opłatą na miejscu): pustynne safari. Droga wiedzie poprzez wspaniałe pustynne krajobrazy. Piaszczyste wydmy sięgające niemal po horyzont przenoszą do świata z tysiąca i jednej nocy. Przyjazd do pustynnego obozu, gdzie można skosztować tradycyjnej herbaty, zrobić tatuaż z henny czy zapalić fajkę wodną przy występie tancerek brzucha. Kolacja składająca się z tradycyjnych dań arabskich. Powrót do hotelu i nocleg.

8. DZIEŃ. Śniadanie. Wykwaterowanie z hotelu. Transfer na lotnisko. Przelot do Polski”⁹

Terminy

27.04- 4.05, 4.05- 11.05, 11.05-18.05, 18.05-25.05, 25.05-1.06, 1.06- 8.06, 8.06-15.06, 15.06- 22.06, 22.06 – 29.06, 29.06-6.07, 13.07- 20.07, 27.07-3.08, 10.08- 17.08, 24.08-31.08, 21.09 – 28.09, 28.09- 6.10, 12.10-19.10, 26.10-2.11.

Nazwa oferty idealnie odzwierciedla fenomen Emiratów czyli to że większość dostępnych tu atrakcji powstało na miejscu pustyni. A wszystkie cuda architektoniczne pojawiają się niczym zamki na piasku. Organizator skupia się głównie na dwóch najważniejszych

---

⁹ http://www.itaka.pl/wycieczki/zjednoczone_emiraty_arabskie/cuda_na_piasku_4259.php, 4.02.2014

miastach: Dubaju i Abu Zabi oraz na najbardziej popularnych budowlach- podziwianie ich z zewnątrz. Terminy niektórych wycieczek nie są niestety dobrze dobrane, ponieważ miesiące maj- sierpień to nie najlepszy czas do zwiedzania Emiratów z powodu zbyt wysokiej temperatury.

Podsumowanie

Zjednoczone Emiraty Arabskie to kraj niezwykle szybko rozwijający się. Można powiedzieć że z niewiele znaczącego pustynnego kraju stał się jedną z topowych destynacji na świecie. Rocznie przyjeżdża tu prawie 9 mln turystów, którzy zostawiają ponad 10mln dolarów. Według UNWTO region Bliskiego wschodu do 2030r. ma podwoić liczbę przyjezdnych z 61mln do nawet 149mln osób. Ma również wzrosnąć udział Bliskiego Wschodu w globalnym rynku z 6 do 8%.

Kraj ten nie ma jeszcze zbyt dużo powiązań z Polską i jest dla nas miejscem bardzo egzotycznym, kojarzącym się z przepychem i bogactwem. Jednakże dużo naszych rodaków wyjeżdża tam w celach zarobkowych, co może w przyszłości zaowocować obustronną współpracą w temacie rozwoju turystyki.

Dużą rolę może tu odegrać nawiązanie współpracy z liniami Emirates Airlines, które umożliwiają bezpośrednie połączenie lotnicze Polski z ZEA ułatwiając przy tym współpracę między tymi państwami na różnych szczeblach, również turystycznym.

Bibliografia

Pozycje drukowane:

1. Raport UNWTO Highlights 2013, 2011, 2009 Editions

Źródła internetowe:

1. http://pl.wikipedia.org/wiki/Zjednoczone_Emiraty_Arabskie
2. <http://www.abuzabi.msz.gov.pl>
3. <http://www.national-geographic.pl/artykuly/pokaz/dubaj-totalny-zawrot-glowy/4/>
4. http://www.zea.pl/cms/index.php?option=com_content&task=view&id=23&Itemid=26

5. http://pl.wikipedia.org/wiki/Kategoria:Linie_lotnicze_Zjednoczonych_Emirat%C3%B3w_Arabskich
6. <http://www.infodent24.pl/bizdentpost/zarobki-lekarzy-dentystow-czy-inni-maja-lepiej-cz-i,100320.html>
7. http://www.itaka.pl/wycieczki/zjednoczone_emiraty_arabskie/cuda_na_piasku_4259.php
8. http://www.visitbritain.org/Images/UAE_tcm139-167255.pdf s.16 , 5.01.2014
9. <http://corporate.visa.com/media/tourism-media-kit/2012-travel-uae.pdf>, s.8, 5.01.2014
10. <http://data.worldbank.org/indicator/ST.INT.XPND.CD>
11. <http://www.dubaitourism.ae/sites/default/files/hotelstat/2006-07-Dubai-Visitor-Survey-2006.pdf> s.3, 5.01.2014
12. <http://www.dubaitourism.ae/ar/%D8%A8%D8%A7%D9%84%D8%AA%D8%A3%D9%83%D9%8A%D8%AF-%D8%AF%D8%A8%D9%8A/%D8%AF%D8%A8%D9%8A-%D9%84%D9%84%D8%B3%D9%8A%D8%A7%D8%AD%D8%A9>
13. <http://www.dubaitourism.ae/aggregator/sources/2>
14. http://szakmai.itthon.hu/documents/28123/121718/1195_ETCProfile+UAE12-07..pdf/51ee0764-afeb-4f4f-a1f4-f87b3463659d s.5 , 5.01.2014
15. http://www.dubaitourism.ae/sites/default/files/hotelstat/2003-2012_Revenues.pdf, 5.01.2014
16. <http://www.booking.com/country/ae.html>
17. <http://dubajland.blogspot.com/>
18. <http://podroze.onet.pl/aktualnosci/najlepsze-linie-lotnicze-na-swiecie-2013-wg-skytrax-emirates-zdetronizowaly-qatar/vqg4v>
19. <http://www.arabianbusiness.com/dubai-could-be-world-s-no-1-for-tourists-by-2020-503461.html>

Spis tabel

Tab. 1 Zjednoczone Emiraty Arabskie (Średnie zarobki lekarza dentysty w miesiącu w 2013 roku)	15
Tab. 2 Pozycja ZEA (Dubaju) na tle regionu, świata w przyjazdach turystycznych [w mln]	16
Tab. 3 Rozwój rynku turystycznego Bliskiego Wschodu na przestrzeni 50 lat	17
Tab. 4 Długość pobytu turystów w ZEA w latach 2010-2012 [w dniach]:	21
Tab. 5 Dochody z turystyki przyjazdowej na świecie, Bliskim Wschodzie i w Dubaju w latach 2008-12 [w mld USD].	23
Tab. 6 Dochody Hoteli w Dubaju [w AED]	25
Tab. 7 Liczba hoteli w poszczególnych emiratach ZAE	25
Tab. 8 Ilość wyjazdów mieszkańców ZEA na przestrzeni lat 2001- 2006	27
Tab. 9 Prognoza pierwszej dziesiątki wyjazdów mieszkańców ZEA na 2014r.	32
Tab. 10 Analiza SWOT ZEA	35

Spis Rycin

Ryc 1 Podział administracyjny ZEA	5
Ryc. 2 Wykres temperatur i opadów w Dubaju w 2013r	6
Ryc. 3 Wielki Meczte Sheikha Zayed	8
Ryc. 4 Hotel Emirates Palace	9
Ryc. 5 Ferrari World	9
Ryc. 6 Burdż Kalifa.....	10
Ryc. 7 Burj Al Arab	10
Ryc. 8 Wyspy Palmowe	11
Ryc. 9 Muzeum Dubajskie	12
Ryc. 10 Główne kraje emitujące ruch turystyczny do Dubaju w 2013, miesiące styczeń- wrzesień [w mln]	18
Ryc. 11 Główne kraje emitujące ruch turystyczny w Dubaju w 2012, miesiące styczeń- wrzesień[w mln]	18
Ryc. 12 Cele przyjazdów turystów do ZEA w 2006r.....	19
Ryc. 13 Środki lokomocji turystów przyjeżdżających do ZEA w 2006r	20
Ryc. 14 Środki lokomocji turystów poruszających się w ZEA w 2006r.....	20
Ryc. 15 Preferowany typ zakwaterowania turystów w ZEA w 2006r	21
Ryc. 16 Dochody z turystyki w ZEA, Egipcie oraz Arabii Saudyjskiej w latach 2008-2012 oraz prognoza na 2013r [w mld]	24
Ryc. 17 Wyjazdy mieszkańców ZAE w latach 2002-2006 oraz prognoza na 2007r.	27
Ryc. 18 Cele podróży mieszkańców ZEA w 2009r.	28
Ryc 19. Wydatki na podróże mieszkańców ZEA, Egiptu i Arabii Saudyjskiej 2006-2010 z prognozą na 2011rok.....	29
Ryc. 20 Kraje, w których najczęściej wydali posiadacze kart Visa [w mln USD].....	30
Ryc. 21 Porównanie tempa wzrostu krajów, w których najczęściej wydali posiadacze kart Visa 2012/2011 r [w mln USD].....	31
Ryc. 22 Główne źródła wydatków posiadaczy kart Visa w ZEA w 2012r [w mln USD]	31
Ryc. 23 Ulubione destynacje mieszkańców ZEA w 2010r.	32

Wyrażam zgodę na opublikowanie wykonanego przeze mnie projektu na stronie AWF Kraków poświęconej realizacji przedmiotu „Rynki turystyczne i rekreacyjne”. Oświadczam, że został on wykonany zgodnie z obowiązującymi zasadami i nie narusza niczyich praw autorskich.